

Fiyatı: 5 Kuruş

SIYASİ SABAH GAZETESİ

Yıl: 1—Sayı: 85

Bulgaristanın İç Manzarası

Berlin mülâkatının verebi-
leceği en meraklı neticeler-
den biri, Bulgaristanın da-
hili işleri üzerine yapabile-
ceği tesirdir.

Yazan: Ahmet Emin YALMAN

Bugün Berlinde Balkan
milletlerinin istiklâline ve
akıbetine dokunabilecek bir ta-
kım konuşmalar devam ediyor.
Belli ki Mihverin başlıca iki mak-
sadı var: Biri, aşağı sarıldığı za-
man arkasının Sovyetler tarafın-
dan tehdiye uğramıyacağına em-
niyet kazanmak... Diğer de kur-
ban diye gözüne kestirdiği Balkan
memleketlerinde; Sovyet dostlu-
ğuna, hiç olmazsa Sovyet bitaraf-
lığına bağlanan hesapları bozmak
ve böylece oradaki mukave-
met ruhunu daha kolay kırmak...
Bu hesapların bizimle alakası
olamaz. Çünkü biz hiçbir zaman
kendi kuvvetimizden, kendi istik-
lâl azmimizden başka birşeye
dayanmadık ve güvenmedik.

Yugoslavyada mukavemet ru-
hu son zamanlarda bir sarsıntı
geçirmiştir. Mihverin usulü, gö-
züne kestirdiği memleketin mu-
kavemet seddindeki bir tek taşı
olsun yerinden oynatmak. İlk
taştan sonrası kendi kendine ge-
ler. Yugoslav harbiye nazırı Ge-
neral Nediç'in değişmesi her ta-
rafta mihverin yerinden oynattı-
ğı ilk taş tesirini yapmıştır. Fakat
Yugoslav ruhunu yakından bilen
insanlar, bu milletlin herhangi bir
cebebi boyunduruğuna kolayca
boyununu uzatacağını tasavvur
edemezler. Mihver işgali altına
düşmenin ne demek olduğunu
Yugoslavlar yeni baştan öğrene-
cek değildiler. İtalyan idaresi
altına düşen altı yüz bin Sloven
senelerdir zulüm ve işkence ile
dolmuş hayatı kâfi derecede gözle-
rini açmıştır.

Bulgaristana gelince; burada
barometre aksı istikamette yürü-
mektedir. Bulgarların geniş toprak
işihası yem diye kullanılarak Bul-
garistanın hazır bir lokma gibi
yutulacağına ihtimal verenler
çoktu. Halbuki gün geçtikçe Bul-
garlar gözlerini açıyorlar ve Kral
Borisin etrafında sağlam bir mil-
li mukavemet cephesi kuruyorlar.

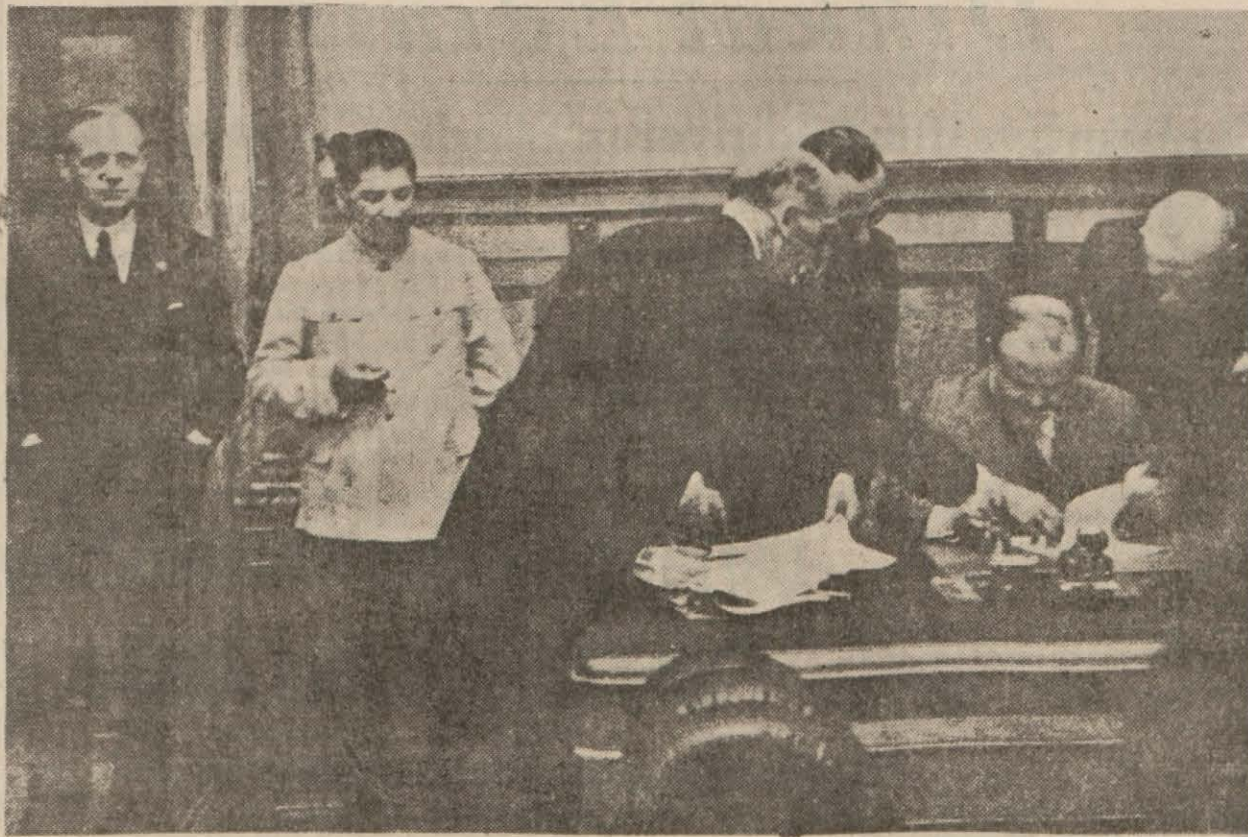
Bulgaristanda Alman taraftar-
lığı yok mu? Elbette var. Beşinci
kol Bulgaristanda pek iyi çalış-
mıştır. Halkın büyük bir kısmı,
yakın zamanlara kadar Alman
zaferini muhakkak sayıyor ve
Bulgar emellerini gerçekleştirmek
için iş isten geçmeden Almana-
ya dayanılmasına taraftar bul-
uyordu. Son zamanların hâdis-
eleri bu kanaatleri ve bu meyilleri
çok sarsmıştır.

Zaten Almanların aradıkları
şey, bir yabancı milletin kendine
ait emeller için Almanyadan istifa-
de etmek istemesi değildir. Ga-
ye, körkörüne Alman emellerine
inanmak ve alet olmaktır. Al-
manlar, başka yerlerde olduğu
gibi Bulgaristanda da ancak bu
şuif adamları benimsiyorlar.
İçinde bir memleketi istilâ için
ancak bu gibilerin emin bir köp-
rü başı teşkil edeceklerine inan-
ıyorlar. Tıpkı Romanyada de-
nirmuhafızların yaptığı gibi...

Mesela Bulgaristanda ziraat
nazırı İvan Bagrianov bir Alman
taraftarı diye tanınmıştır. Alman-
yayı son ziyaretinde Almanların
hosuna gidecek natuklar söyle-
miştir. Fakat yüzüne pek de gü-
lmemiştir, ne B. Hitler, ne de
B. Ribbentrop, kendisini kabul
etmiye lüzum görmemiştir. Çün-
ki Bagrianov başvekil olmak ve
Almanlarla iş birliği yapmak is-
temekle beraber neticede nihayet
bir Bulgar vatanperverdir ve Al-
man dostluğunun Almanların de-
ğil, Bulgaristanın işine yaraması-
nı istiyor.

Bulgaristanda tıpkı demir-
muhafızlar gibi yüzde yüz Alman-
lara hizmet etmiye hazır adam-
lar vardır ki Tsankovu, mebus
Albay St. Vasilev'in idaresinde
bir cemiyet kuran bir kısım ihti-
yat zabıtlarını, ihtiyat generali
Lukovu, son zamanlarda Berlini
ziyaret eden oaki başvekil ku-
mandan general Jakovu, Bulgar
muallimleri cemiyetinin ve Rat-
nici denilen üçü teşkilâtın reisi
profesör Konsulovu bu arada
saymak icap eder.

Bulgaristanda böyle taraftar-
ları olmasına rağmen Almanlar
(Devamı: Sa. 4, Sü. 5-10)

B. Molotov 24 ağustos 1939 tarihinde Moskovada Alman - Sovyet paktını imza ederken
(B. Stalin ve B. Ribbentrop resimde görünüyolar)

3 İtalyan Taburu İmha Edildi

İtalyanlar 12 Bin
Ölü, Yaralı ve
Esir Verdiler

Bütün Cephelerde Püskürtüldüler

Atina, 12 (A.A.) — Elen or-
duları Başkumandanlığının, dün
akşam neşredilen 16 numaralı
tebliği:

«Bu ana kadar alınan raporla-
ra göre, pazar günü ve bugün,
Pindus muntakasında, birçoğu
subay olmak üzere büyük mik-
tarda İtalyan esiri alınmıştır. Eli-
mize, büyük miktarda ve her
cinsten harp malzemesi geçmiş-
tir.

«Gündüz, düşman, cephe üze-
rinde ve memleket dahilinde
siddetli tayyare faaliyetinde bu-
lunmuştur. Cephemiz üzerinde
birçok noktalar, gayrimüessir bir
surette bombardıman edilmiştir.
«Düşman hava kuvvetleri,
bazı şehir ve köyleri bombardi-
man etmiştir. Hiçbir askeri he-
defe isabet vaki olmamıştır. Sivil
halk arasında birkaç ölü ve ya-
ralı vardır.

«Hava kuvvetlerimiz, düşman
arazisi üzerinde keşif uçuları yap-
mış, Avlonya limanındaki tesisatı
ve demirli bulunan gemileri bom-
bardıman etmiştir...»

Atina, 12 (A.A.) — İtalyan-
ların, Yunanistanı istilâ teşebbüs-
leri yeni bir gerileme kaydetmiş-
tir. Yunan ordularını ikiye böl-
mek isteyen 3 üncü Alp fırkası-
nın hemen tamamen imhası ve
Yunanlıların Pindus zaferi üze-
rine, Epirin sahil muntakasındaki
İtalyan kuvvetleri de süratle ge-
ri çekilmiye mecbur kalmışlar-
dır.

(Devamı: Sa. 4, Sü. 5 te)

Molotov Hitlerle Görüştü

Mülâkat İki Buçuk
Saat Sürdü

Berlin, 12 (A.A.) — Sovyet-
ler Birliği halk komiserleri heyeti
reisi ve hariciye komiseri Molo-
tofu hâmil olan hususî tren, bu-
gün saat 11 de Berline varmıştır.
Molotov, istasyonda, Alman
hariciye nazırı Von Ribbentrop,
başkumandanlık genel kurmay
başkanı mareşal Keitel ile birçok
devlet adamları ve ordu müm-
essirleri tarafından karşılanmıştır.

Selâm ve takdim merasimin-
den sonra Alman hariciye nazırı,
Molotofa Bellevue şatosuna ka-
dar refakat etmiştir ve kendisi-
le bir görüşme yapmıştır.

Molotov Hitlerle görüştü
Berlin, 12 (A.A.) — D. N. B.
ajansı aşağıdaki tebliği neşret-
miştir:

Hitler, bugün öğleden sonra,
(Devamı: Sa. 4, Sü. 2 de)

Askerî Vaziyet

Yazan: Emekli Albay
MECİT SAKMAR

Yunan - İtalyan cephesinin or-
ta kısmında İtalyan dağ tümenin-
in uğradığı hizmetli müteakip
İtalyan hava kuvvetleri havanın
düzmesinden istifade ederek
cephe üzerindeki mevzilere ve cephe
gerisindeki mühim geçitlere ve
muntakalı merkezlerine ve bu
meyanda Korfuya da hücum et-
mek suretili büyük faaliyette bu-
lunmuşlardır. Yunanlılar Epir
cephesinin en mühim noktaların-
dan biri olan Kalibaki üzerine hü-
cum ederek bu cepheye de taar-
ruz bir faaliyet gösterebilecek
bir duruma gelmişlerdir.

İtalyadan yeni kuvvetler tertip
edilerek Arnavutlukta ordunun
takviye edilmekte olduğu Drac,
Avlonya'nın Yunan ve İngiliz tay-
yareleri tarafından bombalanma-
sından anlaşılmaktadır.

Orta Akdenizdeki deniz - hava
(Devamı: Sa. 4, Sü. 4 te)

Rumen Petrol Havzaları Harap Oldu

Ölenlerin Sayısına
Dair Takribî Bir
Rakam Verilemiyor

Yüzlerce Köyden Eser Kalmadı

Bükreş, 12 (A.A.) — Havas Ajan-
sı bildiriyor:

Dün, saat 8,30 da vukubulan zel-
zele, halk arasında panik tevilit et-
miştir. Bu zelzele, pazar sabahından
beri üçüncü zelzeledir. Endişe çok
büyüktür. Ölenlerin sayısı her an art-
maktadır.

Bütün petrol bölgesi harap bir
manzara arz etmektedir. Binlerce
köylü yersiz ve yurtsuzdur. Yüzlerce
köyden eser kalmamıştır. Ölenlerin
sayısı hakkında, takribî olsun bir ra-
kam vermek imkânsızdır.

Otelin altında kalanlar
Carlton oteli binasının yıkılması
çok fecidir. Binanın yeraltı sığın-
ağına ilticaya muvaffak olan 30 müş-
teri, vaziyetlerini telefonla bildirmiş-
lerdir. Fakat, bunların kurtarılmasın-
dan ümit kesilmiştir. Zira, boğulmuş
olmalarından korkulmaktadır.

Son tahminlere göre, yalnız bu
binada 207 kişi ölmüştür. Bükreş
morguna 140 ceset getirilmiştir. Bük-
reşte, hasara uğrayan 1000 den fazla
evin tahliyesine mecburiyet hâsıl ol-
muştur. Ve birçok sokaklar, ahalinin
gelip geçmesine kapatılmıştır.

Carlton'un ankazı arasından şim-
diye kadar 54 ölü, 82 yaralı çıkarıl-
mıştır. Yıkılmak tehlikesine maruz
bulunan 183 bina tahliye edilmiştir.

Arnavutlar Gönüllü Yazılıyorlar

Atina, 12 (A.A.) — Bütün yaban-
cı memleketlerdeki Arnavutlar, ora-
lardaki Yunan konsolosluklarına mü-
racaat ile müşterek düşmana karşı
harp etmek için gönüllü kaydolun-
mak istiyorlar.

Hariciye Vekilimiz C. H. P. Meclis Grupunda Haricî Siyaseti İzah Etti

İZAHAT 2 SAAT SÜRDÜ

Söz Alan Hatiplerin Suallerine Başvekil Cevap Verdi.
İzahat ve Beyanat Umumî Heyetçe Tasvip Edildi

Ankara, 12 (A.A.) — C. H.
P. Meclis grupu umumî heyeti
bugün saat 15 de reis vekili Trab-
zon mebusu Hasan Sakanın reis-
liğinde toplandı.

Evvelce verilmiş olup ruzna-
mede mevcut Maliye ve İktisat
Vekillerini alâkalandıran iki tak-
ririn cevapları taallük ettikleri
Vekiller tarafından gelecek içti-
mada umumî heyete arz edilece-
ği niyaset tarafından bildirildik-
ten sonra söz alan Hariciye Ve-
kilimiz Şükrü Saracoğlu kürsüye
gelmiştir. İzahatının mevzuunu
Büyük Millet Meclisinin vermiş
olduğu son tatil kararının meb-
deindenberi geçen zaman zarfın-

Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu

daki siyasi ahval ve hâdisat tes-
kil etmiştir. Bu hâdis ve mese-
leleri Türkiye'nin durumunu ve ta-
kibetmekte olduğu umumî siyase-
ti yakından ve uzaktan alâkalan-
dıran bütün cihetleri iki saat ka-
dar süren bir zaman zarfında
Hariciye Vekilimiz izah etmiş ve
ondan sonra söz alan hatiplerin
bu meselelere ve hükûmete tev-
cih ettikleri suallere Başvekilimiz
Dr. Refik Saydam bizzat cevap
vererek icabeden izahatta bulun-
muştur.

İzahat ve beyanat tamamen
umumî heyet tarafından tasvip
olunarak saat 17/45 de celseye
nihayet verilmiştir.

Radyo Gazetesinin Neşriyatı

Molotov'un BERLİN Seyahati

Dün akşamki radyo gazetesini gün-
mün siyasi hâdiselerini tahlil ederken
B. Molotofun Berlin seyahati, Fran-
sız müstemlekelelerindeki mühim ha-
reketler ve Yunan hareketi hakkın-
da şu malûmatı vermiştir:

General Veygand

«Bu akşamki görüşme nazaran
dünya hâdiselerinin en mühimleri
şunlardır:

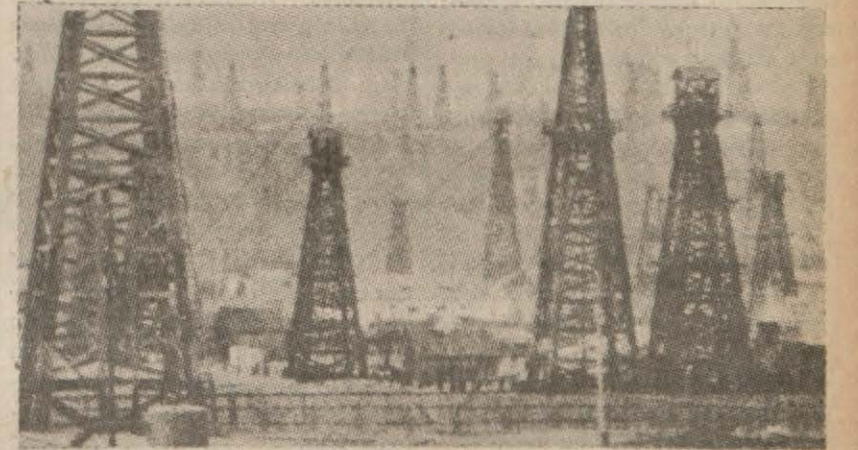
«Sovyet Başvekilinin Berlin ziyare-
ti şüphesiz en mühim hâdisedir. Mo-
lotof, ancak bugün öğleye doğru Ber-
line varmış, belki de müzakerelere
başlamıştır. Bu müzakerelerde ba-
his mevzuu olacak meseleler hakkın-
da henüz malûmat yoktur. Alman ve
İtalyan gazeteleri, bu ziyaretin şü-
mul ve ehemmiyetini tebarüz ettir-
miye çalışmaktadırlar.

«Sovyetlerin, geçen hafta Kalinin
tarafından ilân edilen bitaraflık si-
yasetinden ayrılacağına ihtimal ve-
renler yoktur.

«Molotofun beraberinde birçok ik-
tisat mütehassısları bulunduğuna ba-
kılırsa, bilhassa iktisadî meselelerin
görüşüleceğine hükûmlanabilir.
(Devamı: Sa. 4, Sü. 1 de)

Bal Mahmud'un ilk yazısı:
Çal Fokstrot!
İkinci Sayfamızın
Başında

Cemal Bardakçının ilk yazısı
**Tarihteki
Tekerrürlerden**
Üçüncü Sayfamızda.

Rumen petrol sahasından bir manzara

Rumen Petrol Tesisatının Yeni- denYapılması Senelere Muhtaç

Asıl Petrol Yataklarında Ne Gibi Deği-
şiklikler Olduğu Merakla Beklenecektir

Resimde gördüğünüz her de-
mir kule bir petrol kuyusuna işa-
rettir. Romanyada bu kuyular-
dan binlercesi vardır. Gelen tel-
graflar tesisatın tamamile harap
olduğunu gösteriyor. Tesisat di-
ye kastedilen şeyler arasında ku-
yulara inen kalın borular, kendi
kendine fışkırmayan kuyuların
tulumbaları, kuyulardan çıkan
petrolü akıtımya mahsus diğer
borular vardır. Bilhassa yeraltı
tesisatı yerinden oynamışa bun-
ları yeniden kurmak aylara, hat-
tâ senelere muhtaç bir iştir.

Bundan başka asıl iş yataklar-
dadır. Zelzele yeraltına ait bir
hâdisedir. Orada değişiklikler
yapar. Mesela bizim Kırşehir zel-
zelesinde orada bulunan bazı
kaplıcalar ortadan kaybolmuştur.
Petrolün bir zelzele neticesinde
tamamile kuruması veya belki
de daha fazla miktarda olarak
meğbul bir yere akıp gitmesi gibi
ihtimaller vardır.

Rumen petrol sahasının asıl
yatak kısmında hasıl olan de-
ğişikliklere ait haberler her taraf-
ta merakla beklenecektir.

Mareşal Tetkik Seyahatinden Döndü

Genelkurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak son tetkik seyahatinden avdetinde Milli
Şefe saygılarını arz ederken

— Aşk olsun şu İtalyanlara, Yunan cephesinde adama-
lılı dayandılar..
— Elbette birader, arazi sarp olduğu için geri dönemiyorlar!

BAL KÖŞESİ:

Çal Fokstrot

Arkadaşlarım ısrarla kendi hikâye ve hitralarını yaz dediler.

Şimdiye kadar hep meccanen konuştum ve meccanen yazdım. Görülüyor ki, amatörliğe veda ediyoruz. Bu gevşeklikten ve yumuşaklıktan kurtulunca acaba kolalanacak mıyım bilmiyorum.

Hafızamda biriken hatıra ve hikâyelerin yarından fazlası da ıyrıan (erik mamasına değil)... Bunlar tenzil edilince de sermaye zayıflıyacak. Her ne ise hele bir Besmele diyelim bakalım.

Hâliâ, akıma geldikçe soğuk soğuk ter dökürüm. Yaş ve görgü bakımından oldukça genç sayıldığım zamanların birinde, kazandıran bir futbol maçından sonra futbolcu arkadaşlara eğlenceli bir akşam yemeği verilmişti. Sofrada sporculara teşvik yolu bir iki söz söylemek icap etti. Ve büyüklük arasında söz ikramı başladı:

— Haydi kardeşim, bir iki şey söyleyiver.

— Bana düşmez...

— Neden yahu, sen söylese...

— Hayır hayır Ahmet Bey söyleyin.

Arkadaşlar bu ağırlığı birbirlerini ne yüklemeye çalışırken ben bir somya süratle yerimden kalkarak: «Mühürüm arkadaşlar!» diye söz başladım. Herkes benim bu sahte Demostenizm karşısında şaşarak hayretle beni dinlemeye başladılar. Ne kafamda hazırlanmış bir şey, ne de şimdiki kadar böyle bir toplulukta bu tarzda konuşmak bilgisi vardı.

— Ecdadımız sporu tabii olarak yaparlardı. Cirit oyunları, tomak oyunları bunlar tabii eğlencelerindendi. Onun için cüsseleri geniş, adalları kavi ve gürbüz olurdu. Dedim.

Bu aralık ta çbakalım ne yummurttıyacak der gibi yarı gülümser bir halde hayretle beni dinleyenler gözüme ilişti. Sonra da birdenbire içime: «Evvah ben bu başlangıcı neye bağlayarak ve ne şekilde bitireceğim?» heyecanı geldi.

O anda arkadaşlar gözümde buzlu camdan görünmeye başladılar. Kelimeler ağzımdan mânevi bir tırıbışonla çekilmekte olan çürük bir mantar gibi dağıla dağıla çıkmaya başladı: Atalarımız... Spor... Ecdat... Cirit... Ecdadımız...

Gerisi yok?... Kısa süren kırmızı ve terli bir sükûttan sonra ancak müziğin olduğu yere dönerdik:

— Çal, fokstrot! Diyebildim.

Şimdi şu satırları yazarken bile o anı yaşıyormuş gibi hafif bir ürperme geçiriyorum.

İnşallah besmele dediğim bu yazı işinde: «Çal fokstrot» demem.

BAL

Şehir ve Memleket Haberleri

İhtikâr Yapan
6 Tüccar
Adliyyeye Veriliyor

Şehrimizde bazı mühim firmaların ihtikâr yaptıkları tesbit edilmiştir. Fiyat müraaka komisyonuna vaki müraacaatlar üzerine, birkaç gündenberi yapılan tahkikat neticelenmiştir. Bugün toplanacak olan komisyon bunlar hakkında bir karar verecektir.

İhtikâr, halkın zaruri ihtiyaçları üzerinde yapıldığı için komisyonun bugünkü iktimadında çok ağır, hattâ menî ticaret hakkında kararlar dahi vermesi kuvvetle tahmin olunmaktadır.

Dün de İstanbul muhtelif semtlerinde ihtikâr suçundan zabıta altı muhtekiri suç üstünde yakalamıştır.

Bunlardan Sultanhamamında manifaturacı Armanak 650 kuruşa sattığı kumaşı 900 kuruşa, Sirkeci'de seyyar iplikçi Yako iplik makaralarını 25 kuruşa, Yenipostahane karşısında eczacı Evrokodman 130 kuruşluk ilaç 160 kuruşa, Yenipostahane arkasında Aşirefendi sokakında manifaturacı Sadi Kaplanı ve Rifat Gürahi İspanyol'dan gelen Ahmet adında bir tüccara metrosu 42 kuruştan satılan 10 top pazenî faturayı da 42 kuruştan yaptığı halde 80 kuruşa sattıklarından haklarında takibat başlanmıştır.

Eyüpte Gıslavet lâstik fabrikası müdürü, fabrikada 113 balya ham kauçuk mevcut olduğu halde 110 balya diye beyanname verdiğinden tahkikat evrakile birlikte ve diğer beş suçlu ile beraber bugün Adliyyeye tevdi edileceklerdir.

Kapı Tokmağı Çalan
Sairifilmenam

Sultanahmet sulh birinci ceza hâkimî dün çok enteresan bir iddiayı tekkik etti. Sabıkahılardan İsmail isiminde bir genç Uzuncarâ Süleyman'ın dükkânından bir balta çalmış, bu balta ile yüzlerce kapının tokmağını kırması ve satarken yakalanmıştır.

İsmail poliste yaptığı hırsızlıkları itiraf etmiş ve çaldığı yerleri de birer birer göstermiştir. Fakat dün istisvap edilirken herşeyi inkâr ederek:

«Ben ne polise gittim, ne de böyle şeyleri gösterdim, hepsi uydurmadır. Yalnız ben sairifilmenam hastalığına müptelayım. Belki karakolda uyurken bunları yapıyordum!» Uyanık İsmail'in bu gibi şeylerden haberi yoktur demıştır.

Hâkim bu sairifilmenamlık iddiasına rağmen İsmaili tekkik etmiştir.

Çorluda Ekim
Faaliyeti

Çorlu (Vatan) — Faydalı mevsim yağmurları yağmaya başlamıştır. Çiftçilerimiz bütün ziraat alet ve vasıtalarını harekete geçirerek çalışıyorlar. Bu sene ekiliş geçen senelere nisbetle daha fazla olacaktır. Toprak Mahsulleri Ofisi de halka ucuz fiyatlarla yemeklik buğday tevziine başlamıştır.

Ali Muhsin Beyin yaptıklarına pısman olup buraya dediğiniz gibi af edilmiye geleceğini hiç zannetmiyorum. Ancak şayet gelse bile ben bundan sonra onunla beraber yaşayamam. Birbirimizle artık bir daha unutulamiyacak sözler teati ederek ayrıldık.

Madam Blans susuyor ve hayalen «unutulamiyacak sözlerin teati edildiği» sahneyi yaşıyordu. O sahnede, açılan uğurmu her söz biraz daha genleştiğle dudaklarındaki tebessüm kuvvetlenerek, gözlerinde yanan sevinç alevini farkettiler için gözleri inik, hazır olmuştu.

Prences Müzeyyen Hanımefendi yavaş yavaş istintaka geçmiş bulunuyordu:

— Kaç senelik karı kocanız?

— Tam yirmi senelik?

— Muhsin Beyefendi esasen de akrabanız mıdır?

— Gayetle uzaktan. Hattâ bilmem bu kadarına akrabalık demek kabil midir? Babam Hayrettin Paşanın annesinin uzaktan hüsmü. Peder Viyanada atışmilletken o da sefaret kâtibî idi. Orada tanıştık. İstedî, verdiler.

— Geçmişsizlik ilk günlerden mi başladıydı?

— Hayır, uzun zaman, on iki sene kadar bir müddet iyi geçindik. Bu zaman esnasında en küçük sadakatsizliğini, ihmali mi hissetmedim.

Müzeyyen Hanımefendinin yüzüne birden âşikâr bir hüznün yayıldığı. Bu ancak biran sürmüştü. Fakat kırık-sız ve açık mavi gözlerinden hiçbir şey kaçmıyan Madam Blans bunu farkettiler ve neye hamledeceğini bilmediler.

Prences sormuştu: — Demek ki, on iki sene hiçbir ihanetini görmediniz?

— Evet. Fakat sonra, arada bir, kısa maceraları olmya başladı.

Bunların ilki İstanbulda bulunduğumuz sırada, bir İtalyan kadını ile olmuştu. Ve bunu, uzun sürmüyen, hayatında herhangi bir tesiri olmayan başka maceralar takip etti. Ben hiçbirini farketmiş görünmiye tenezzül etmiyordum. Fakat Kopenhaga tayinimizden az sonra bu Magda zu-

Taklit 100 Kuruşlara
Dikkat Ediniz!

Bunların Evsafını Bildiriyoruz. Ellerine Geçenler Darphaneye Götürülürse Ceza ve Zarardan Kurtulurlar.

Üstlerinde yüz kuruş yazılı olan gümüş liralara şubatin ilk gününe kadar tamamen tedavülden kaldırılmış olacaktır. Mal sandıkları ve Merkez Bankası yüz kuruşlukları toplamıya devam ediyorlar. Toplanan paralar darphaneye gönderil-yor ve tekrar lira olarak basılıyor. Tedavile çıkan «yüz kuruş» yazılı paraların miktarı 8 milyondur. Taklitleri çoğalan da bu paralardır. 25 milyon liralık gümüş para basılacak. Bugüne kadar 16,222,275 liralığı basılmıştır. Gümüş elli ve yirmi beş kuruşluklar da bu yekunda dahil olduğuna göre tedavüle bulunan gümüş paraların en çoğu «yüz kuruş» lüklerdir.

Gümüş piyasasına göre bir liralık gümüş paramızda (22) kuruşluk gümüş vardır. Hazine her lirada «78» kuruş kadar bir menfaat temin etmektedir. Bu kazancı cazip bulanlar liralarmızı taklit hevesine düşmüşlerdir. Şimdiye kadar kurşun, kalay ve sair den dokülmüş taklit paralar yapılmıştır. Fakat bunları asıllarından ayırt etmek çok kolay olduğu için taklitçiler sürmiye muvafak olamamışlar ve derhal yakalanmışlardır. Fakat son zamanlarda yakalanan yüz kuruşluk taklit paralar kalite itibarıyla bizim paralarımıza uymaktadır. Bunlarda da aşağı yukarı 22 kuruşluk halis gümüş vardır. Sahtekarlar oldukça da muvafak olmuşlardır. Bunların alelade döküm vasıtalarıyla yapılmıyacağı, mühim bir teşkilât ve sermaye işi olduğu da anlaşılmalıdır. Bunların smurlarını haricinde yapıldığı, hiç olmazsa pullarının haricte yapılarak daha evvelce içeriye sokulan basma makinelerle hazırlandığı kuvvetli bir tahmin olarak ileri sürülmektedir.

Alelade taklitçilerin bunları basmaya sermayeleri ve teşkilatları müsait olmayacağı düşüncesi bu ihtimali kuvvetlendirmiştir. Dikkatli bir bakış taklit paraların kalpliğini anlamakta müşkülât çekmemektedir. Taklitlerde bilhassa şu üç nokta göze çarpmaktadır:

1 — Taklit paraların kenarlarındaki (T.C.) harflerinden (C) ya-na yatırılmış bir (U) harfine benzemektedir. Halbuki aslında bu harfin inhinaları açıkça görülmektedir.

2 — Taklitlerde Cümhuriyet kelimesinin (H) harfinin ortasındaki bağı ya yoktur veyahat gayet hafiftir.

3 — Asıl liraların her iki yüzünde yazı ve resim ile zemin arasındaki faslı müşterek hatları gayet keskin ve net olduğu gibi trnakla üzerine dokunulduğu gibi eli tutar ve kaymaz bir halde. Taklitlerinde faslı müşterek hatları belli olmayacak derecede kaypak. Yayık ve net değildir. Yani el tutmaz, kayar.

Mutahassıslar kalp paralarında daha bir çok başkahlıkla bulabılırlar. Alâkadarların anlatıklarına göre dünyada tedavül eden en itina ile yapılmış her paranın taklit edilmesi hatta daha ıptidal vesaitle bir işin yapılması mümkündür. Alâkadar müesseselerle yapılan tecrübeler de bunu göstermiştir. Bununla beraber

her yerde zabıta teşkilâtı esaslı tedbirler almıştır.

Taklit yüz kuruşluklar sürülürken yakalanınca bir zabıt ile müddetimi mülkiere ve mahkemelere veriliyor ve paralar da müsadere edilerek darphaneye gönderiliyor.

Fena niyetle olmamak şartile her-

hangi bir suretle bu paralardan ellerine geçenler darphaneye müraacaat ederlerse darphane bu parayı kestik-ten yani paralık vasfını izale ettikten sonra sahibine iade etmektedir. Bunlar hem cezalı takipten ve hem de müsadere suretile uğrayacakları zarardan kurtuluyorlar demektir.

Cerrahpaşa Hastahanesinin
Yeni Pavyonu Dün Açıldı

Hastahanesinin Çamaşırhane, Mutfak ve Binalarına 174 Bin Lira Sarfedildi

Cerrahpaşa hastahanesindeki açılış töreninden bir itiba

Vali Dr. Lütfi Kırdar ve Şehir meclisi âzaları dün öğleden sonra Cerrahpaşa hastahanesine gider-tek burada yapılan yeni bir pavyonun kısat resminde hazır bulunmuşlardır. Hastahane başhekimî Said Kısa bir nutukla bu binaya verilen emekleri anlatmış-tır. Yeni bina ayakta tedavi edilecek hastalar için yapılmış-tır. Vali kapıdaki kurdelayı kestikten sonra içeriye geçilmiştir.

Yenmiş iki bin liraya imal edilen bu pavyon tekniğin en son icap-larına göre yapılmış ve modern vasıtalarla tehciz edilmiştir. Hastahanesinin yeni yapılan çamaşırhane-i ile mutfak-ı da gezilmiştir. En modern tesiatı ihtiva eden bu iki bina da yüz iki bin liraya yapılmıştır. Binalar gezildikten sonra davetilere çay ve pasta ikram edilerek merasime nihayet verilmiştir.

Askerlerimize
Eşya Teberruu

Ankara, 12 (A.A.) — Aldığımız haberler, yurdun hemen her köşesinde askerlerimize yapılacak kışık yardımlar için muhtelif kollar teşekkül etmiş ve çalışmalara başlanmış bulunduğunu bildirmektedir.

Almanyadaki Talebimize
Gönderilecek Mallar

Almanya'da bulunan Türk talebesine yalnız kavurma, tahan helvası ve Antep fıstığı gönderilmesine müsaade edilmektedir. Zeytin ve zeytinyağı gibi buluş-cı yiyecek maddeleri posta paketi ile gönderilemeyecektir.

Maltepede Ekmek
14 Kuruşa Satılıyor

Evvelki gün Maltepede halk ekmek sıkıntısı çekmiş, fırınlar piyasadan un alarak ekmek yapılmış ve bunları 14 kuruşa satmışlardır. Maltepede fırınların ekmek çıkarmaması, buranın Belediye hududları haricinde olmasından dolayı Ofis için vermiş olduğu ucuz unun Küçükayalından Pendiğe kadar olan köylere ve şehir banliyösüne gönderilmesine muvafakat etmemesinden ileri gelmektedir.

Bu takdirde bu mmtaka dahilindeki fırınlar serbest piyasadan alacakları daha fiyatlı unlarla ekmek yapacaklar ve ekmeğin kilosunu da 14,5 kuruşa satabileceklerdir. Müraacaatlar tekkik edil-mektedir.

mevkiinde ipka edilmesini istedi. Buna cevap verdiler, «Kopenhagda şimdiki halde sefir bulunmıyacaktır.» dediler. Bunun üzerine bir daha müraacaatı bulunmıyacağını ve Avrupa'da kalacağını söyledi. Şu halde Danimarkadan ayrılmayı tekkik ettim. Kopenhag kırsalı fevkalâde soğuk olan uzak bir şehir, dünyanın bir bucağı. Lisansını öğrenemedik. Hayat ta gayet pahalı. Annemle ben Fransa'ya gidilmesini tekkik ettik. Bir ara Muhsin Bey yeni hükümetten vazife kabul etmemekle beraber İstanbul gitmiye razı olmuştu. Hareketimiz artık çok meselesi haline geldiği halde birdenbire caydı. Birkaç senedenberi yaşadığı bir şehri böyle terk edemiyecğini, birçok pürüzlü işleri bulunduğunu, bir kaç ay daha kalmamız icap ettiğini söyledi. Sefaret binasından çoktan ayrılırsanız, bir otele nakletmişdik. Birdenbire beynime hiddetten kan hücum etti. Zevahiri kurtarmak mecburiyetle sefirken Magdayı günde bir iki saatten fazla görmediği halde şimdi otele bizi artık tek başımıza bırakıyor, günlerini ve gecelerini dansözün yanında geçiriyor. Artık kendisile her şey açık ve katli konuşmak mecburiyetini hissettim. «Ya ben ya o! Ayrılırsın kendisinden ve hemen İstanbul dönersin. Yahut maddî şartları tesbit ederiz, sen istediğin yerde istediğini yaşarsın, biz de İstanbul'da gideriz.» Dedim. O gün ilk ve son kavgamızı ettik ve o Kopenhag, biz de bugün Osmanbeydeki şu apartmanda bulunduğumuza göre de Ali Muhsin Bey dansöz Magdayı karısına, kızına ve istikbal ve şerefine tercih etti demektir!

Odada bir dakika derin bir sükût hüküm sürdü. Söz kesilmeden, faslasız konuştuğu için Enise belki biraz yorulmuştu, fakat hiç müteessir görünmüyordu. Yüzünde sadece hiddet ve hattâ kin vardı. Prences Müzeyyen Hanımefendi ise bir rüyadan uykuya geçiyordu, uykuyu gibiydi. Kendisini bir daha tetik eden nazarlarını Madam Blans Hayreddin Paşa tenha sokaka çevirdi.

— Saat dört olmuş güzelim. Müsaadenizi alıp artık hemen gitmem lazım. (Arkası var)

SİYASİ
İCMALHarp Hesaplarına
Karışan Zelzele

Yazan: M. H. ZAL

Bu harbe Cihan harbi diyorlar. Az daha kâinat harbi demek lâzımelecek... Yerler ve gökler de işe karıştı. Romanyada olan zelzele, insan âdetâ bir harp hareketi tesirini yapıyor, hem de şekli hazırlanmış, zamanı itina ile seçilmiş bir hareket...

Rumen milleti zaten felâket içinde. Bir avuç Demirmuhafız memleketin arka kapısını kendi menfaatleri namına açmışlar, cenebileri içeri sokmuşlardı. Rumen milleti için istila felâketine, istiklâlinin fasılaya uğraması acısına, türlü türlü mâişet sıkıntıları da karışmaktadı. Bunlara ilâve olarak dünyâ ve yarınki dost memleketin böyle korkunç bir zelzele felâketi geçirmesinden dolayı şüphesiz derin bir teessür duyarız.

Fakat zelzele'nin bir neticesi olarak petrol kuyularına ait tesisatın harap olduğundan petrolün belki de suyunu çektiğinden bahsediliyor ki bu hâdisenin bugünkü harp hesapları arasında elbette yeri vardır.

Romanyadaki cenebi işgali için gösterilen başlıca sebep, petrol kuyularının muhafazası idi. Bu kuyular yakın zamana kadar İngiliz sermayesinin elinde idi. Öyle rivayet ederler ki kuyuların tahrip edilmesi ve Alman tecavüz kuvvetlerine yakın mesafedeki bir petrol menbaından mahrum bırakılmasın için esaslı bir plan hazırlanmış, fakat ister gaflet yüzünden, ister sermayedarların mallarına kıyamamaları yüzünden tatbik edilememiş. Hâdiselerin cilvesine bakınız ki insanların yapmadığı bu işi tamamlamaya âdetâ gökler ve yerler üzerine almıştır. Tam harbin Balkanlara geçtiği ve Yunan milletinin istiklâli namına kahramanca pavyonun bir dakikada siddetli bir yer sarsıntısı Balkanlardaki yığane mühim petrol tesisatını yıkmış ve bunları herhalde uzunca bir müddet için istifade edilemez bir hale koymuştur. Bu suretle mihver, bir harp zamanının sonra davetilere çay ve pasta ikram edilerek merasime nihayet verilmiştir.

Geçen Cihan harbinde her Alman neferinin kemer tokası üzerinde şu sözler yazılı idi: Gott mit uns! (Allah bizimle beraber)...

Bugünkü İtalyanın dünkü kadar güvenilmez bir askeri mütefek olduğunun Yunan hücumları karşısında sabit olduğu bir saniiye gökler de âdetâ yerleri lisana getiriyor ve «aramızda katiyen ittifak yok» der gibi mucize şeklinde işler hazırlıyor.

Şeker Fiyatları
Artmıyacak

Ankara, 12 (Telefonla) — Vagon kıfayetsizliği yüzünden memleketin muhtelif mntakalarına muayyen zamanda şeker gönderilememesi yüzünden memlekette ihtiyaca kâfi gelecek kadar şeker bulunmadığı zehabı uyanmış, bir kısım telaşçı kimseler ihtiyacımdan fazla şeker almak suretile evlerinde stok yapmaya başlamışlardır. Diğer taraftan şeker fiyatlarının artacağına dair de ortada bir sayıya dönmektedir. Bu hususta alâkadar makamlarla yaptığımız temas neticesinde şeker fiyatının artmasına hiçbir sebep olmadığını öğrendik. Aynı zamanda memlekette ihtiyacın çok fevkinde şeker stoğu bulunduğu gibi fabrikalarımızın da randımanı daima artmakta ve memleket ihtiyacına yetecek kadar şeker istihsal edilmektedir.

TAKVİM

13 İKİNCİTESİRİN 1940

ÇARŞAMBA
YIL: 1940 - AY: 11 - GÜN: 318
RUMİ: 1350 - 1 İncitesir: 31
HICRİ: 1359 - ŞEVAL: 13

VAKİT VASATİ EZANİ

GÜNEŞ: 6,44 1,50

ÖĞLE: 11,58 7,04

İKİNDİ: 14,37 9,43

AKŞAM: 16,54 12,00

YATSI: 18,23 1,34

İMSAK: 5,02 15,08

BORSA

12 İKİNCİTESİRİN 1940

Kapanış	
Sterin	5,24
Dolar	132,20
İsviçre Fr.	29,6875
Drahmi	0,9675
Leva	1,6225
Peçeta	13,90
Pengö	26,5325
Ley	0,625
Dinar	3,175
Yen	31,1375
İsvç Kr.	31,005

ESHAM ve TAHVİLÂT

Türk borcu I peşin	17,95
İkramiyeli % 5 1938	19,30
Ergani	19,40
Merkez Bankası peşin	106,—

Abone Ücreti

Türkiye dahilinde:

Senelik	6 aylık	3 aylık	Aylık
1400	750	400	150 kuruş

Hariç memleketler:

Senelik	6 aylık	3 aylık	Aylık
2700	1410	800 Kr.	yoktur

Kozmopolitler

Yazan:

Nahid Sırrı

11

hur etti. Ve bu o kadar ciddi ve devamlı bir rabıta halini aldı ki, farkettimiyor görünmiye bir zaman sonra artık imkân kalmamıştı.

— Bu kız sadece hafifmesrep bir kadın mıdır, yoksa işi ve muayyen bir seviyesi olan bir mahluk mu?

— Her iki sualinize de evet diyebileceğim gibi hayır da diyebilirim. Magda Kopenhag Operasının her türlü kabiliyetten mahrum, şunun bunun himayesiyle tutunan yedinci derecede bir bale artistidir. Beni bu kuzdan evvel aldattığı kadımlar arasında kendisile hakikaten mükayese edilemeyecek olanları vardı. Diplomat zevceleri, tanınmış artistler. İtiraf edeceğim, Ali Muhsin Bey yakışıklı kalmış ve cazibesini muhafaza etmiş bir adamdır. Son zamanlara kadar salonlarda ve kadımlar nezdindeki bütün muvaffakiyetini muhafaza ediyordu. Aynı alakayı uyandırıyor.

Müzeyyen Hanımefendinin yüzünde bir hüznün bulutunun yeniden dolayacağı Madam Blans'ın dikkatinden yine kaçmadı. Ensinen on iki yıl tamamen mesut olmasına karşın Prencesin ona başkalarının verdiği bu saadeti kıskandığını kabul edince, bu yeni hüznün memnânı keşfetmek çok güçleşiyordu. Enise devam etti:

— İlk önce bu Magda rabıtasını da ancak birkaç hafta devam eder sanmıştım. Halbuki hayır, öyle olmadı. Ankara İstanbul hakim olunca, İstanbulun sefirlerini tamamen azlediverince, Muhsin'in vazifesi de nihayet buldu. «İstanbul gidelim, oradan da ben Ankara'ya git, yeni hükümetin hizmetine girmek için bizzat müraacaat et,» diye ısrar ettim. Ankaraya tahrirten, Kopenhagdan müraacaat etti ve

Tarihin En Büyük Aşk Romanı Yazan: NİLLA ÇUK Seyh Baba Akber Şaha İsyan Ediyor

— 33 —

Kendinden geçmiş bir halde o akşam Ağraya gitti. En sert içkilerden içti, durmadan esrar çekti. Bu arada dimağının karallıklarının arasından bir karar belirildi: İtikam...

Babası Akber Şah'tan da, Ebu Fazıl'dan da kendisinin ve Mihrünnisa'nın intikamını alacaktı...
Seyh Babanın içki ve esrarla kamçılanan intikamı kararı belki de yavaş yavaş gevşeyecek, dağılacaktı. Fakat ertesi sabah Akber Şahın oğluna verdiği yeni bir askeri vazife intikam kararının taze taze tasasına tatbikine vesile hazırladı.

Akber, asi bir Hanın üzerine ordu ile yürümek ve onu cezalandırmak emrini vermişti. Seyh Baba emri kabul etti. Fakat asi Han üzerine yürüyecek yerde Alahabaddaki hususi çiftliklerine çekildi ve orada üç nehrin birleştiği sahada intikam kararını taze taze tasasına tatbikine vesile hazırladı.

İlk haber Ağraya geldiği zaman Akber Şah evvelâ inanmak istemedi, fakat doğru olduğu biraz sonra anlaşıldı.

Şah, Ebu Fazıl dedi ki:
— Fatburu onun doğması gerefine kurmuşum. Oradan ayrılmak başımıza neler geldi! Oğlum Murad ölmüştür. Seyh Baba bana ihanet ediyor. Demek ki mesud baba sıfatı olan hayatı Fatbura bağıl işim. Keşki oradan hiç ayrılmıyaydım...

Ebu Fazıl cevap verdi:
— Böyle fena fikirlerin kafanızda yer tutmasına meydan bırakmayınız. Murad sırf içki yüzünden ölmüştür. Seyh Babanın delice hareketlerine sebep de, içki, esrar, sefahat ve etrafındaki dalkavuklar yüzünden muvazenesinin bozulmasıdır.

Fakat Akber Şah teselli kabul etmiyordu. Seyh Babanın annesi, üvey anneleri ve haremdeki kadınlar da kan ağlıyorlardı. Zamanla Bey, ordunun en iyi zabıtlarına birer Seyh Babadan ayrılmış, Akber Şaha olan ihanetle birak edemeyeceğini bildirmişti.

Fakat Seyh Baba, Akbere sadık zabıtların yerini doldurmakta zahmet çekmedi. Macera düşkünlüğü türlü türlü adamlar, açığı bayrağın etrafına toplandılar. Bunlardan biri de Mihrünnisa'nın kocası Ali Kulu idi. Genç İranlı zaibettin cüretli balı, konuşma tarzı Seyh Babanın pek hoşuna gitti.

Ali Kuluyu en yakın nedimlerinin arasına soktu.

Bu yüzden Mihrünnisa müşkül bir mevkie düştü. Seyh Babanın ordu merkezindeki bir çadırda yaşıyordu. Yüzünün peşesini hiç açmıyordu. Çadırda tek başına küçükçük yavrusile meşgul olduğu zamanlar bile yüzü örtülü bulunuyordu. Çok şükür ki çadırı

RUMEN Zelzelesinin İlmî İzahı

Profesör Hâmit
Nâfizden
Malûmat Aldık

Rumen zelzelesi hakkında ilmi bakımdan malûmat almak için Üniversite jeoloji profesörü Hâmit Nâfiz Pamire müracaat ettik. Bize şunları anlattı:

— Merkezi Bükreş civarında olduğunu dün akşamdanberi öğrendiğimiz şiddetli zelzele'nin azami sarsıntı sahasının vü'sat'ini hiç şüphesiz henüz bilmiyoruz. Ancak Bükreşte ve Karpat eteklerinde Busan, Rimnicu Serel, Foskani şehirlerinde vukubulan tahribata nazaran, bu tektonik zelzele, cenubu şarkı Karpatlarla cenubu Moldavya arasındaki mühim fay hatlarıyla alakalı olsa gerektir. Bükreş, simalen söyledikim faylar ve cenuben Dobruca'nın tabii hududunu teşkil eden Tuna fayları arasında gökmüş bir mmtakada bulunmaktadı. Bu fay hatları üzerinde seyrek fakat şiddetli zelzeleler olmuştur. Simal fayları üzerinde 1838 Rimnicu Serel zelzelesi, cenupta 1864 Calarasi, 1892 Altenita zelzeleleri gibi.

Karpatların cenup eteklerinde vukubulan zelzeleler, Rumen petrol yataklarını da alâkadar edebilir. Dünyanın en modern tasfiyehaneleri de Romanyadadır. Bu mmtakada 19 şubat ve 7 nisan 1892 zelzeleleri, o zaman başlamış olan petrol taharriyatının hangi istikamette devam etmesi lâzım geleceğini göstermiştir. Petrol keşfiyatında bundan çok istifade edilmiştir. Zira orada zelzele'nin müsebbibi olan dislokasyon hatları petrol yataklarını da katetmektedir.

Bu zelzele'nin bizimle alakası yoktur. Burada hissollunan sarsıntılar yalnız oradaki zelzele'nin etkileridir. Zelzele arızın kıymadaki gerginliklerin en zayıf bir mahalde boğalması ile hâsıl oluşuna nazaran, bu seferki boğalma Karpat eteklerinde ki zayıf hatlar üzerinde vâki olmuştur. Herhalde böyle ümit olunabilir ki, biz sızamızı atlattığımız bulunuyoruz.

SPOR

Sicil Talimatnamesi Değişiyor mu ?

Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü, yeni sicil talimatnamesi hakkında bölgelemler müdâvalarına şomuştu İstanbul mmtakası tektikini yapıp, bir idmancının klübünden bon servis olarak ayrılmakla istifandan kabul edilebileceği, fakat o mevsim zarfında istifa etmiş bir idmancının böyle dahi başka bir klüp nâmnına müsabakalara istisrak ettirilmemesi müdâvalarında bulunmuştur. Muvakat sicil talimatnamesinin değiştirilmesinin kuvvetle muhtemel olduğu söylenmektedir.

Macar takımı geliyor
Macaristanın birinci sınıf futbol takımlarından Upeşt'in İstanbul gelmesi tahakkuk etmiştir. Macar takımı, 21, 22, 28, 29 Birinikânun ve 1 İkincikânun tarihlerinde olmak üzere beş maç yapacaktır. Fenerbahçe, Galatasaray, Beşiktaş klüpleri muahhasları bu akşam bölgede toplanarak bu maçlar hakkında bir karar vereceklerdir.

Melih kulübüne döndü
Balkan şampiyonu Melih Fenerbahçe klübünden istifa ettiğini bundan evvel yine bu sınıflarda yazmıştı. Öğrendiğimiz göre Melih istifasını geri alması ve kulübüne avdet etmiştir. Futbolda de çekilmemiştir, Fenerbahçe takımındaki yerini almaktadır.

Askerlik Hâtturalarından:

Dostum G. cepheye henüz yeni gelmişti. Ölüm, muharebeye henüz kanıksamamıştı. Cephe ruhuna alışması için kendisine arazi üzerinde bir vazife verildi.

O gün akşama kadar arazi üzerinde dolaştı. Yoruldu. Akşam yolu istihkâm askerlerinin barakasına düştü. Yatacak başka hiçbir yer yoktu. Bu ufak müfreze kendi barakalarının içerisinde dostum G. ye sandıklardan bir karyola haplılar. Üstüne ot paydılar, beylik serdiler ve G. de bunların üzerine uzanarak hemşerilerinin konuşmasını dinlemeye başladı.

Diger biri buna benzer bir hikâye ile parçalanmış omuz başını, üçüncüsü ise yarılan kalçasını gösterdi. Hikâyelerden sonra da vakit geldi. Lambayı söndürüp uyudular.

Dostum G. nin hiç te rahat bir uyku uyumadığını, uyuyamadığını tahmin edersiniz. Dedikim gibi cepheye yeni gelmiş ve pismemiş. Yukuda hep korkulu rüyalar gördü. Dinamitler patlıyor. Harbi fırıyor, orta parmağını, omuzunu kalçasını

TARİHTEKİ TEKERRÜRLERDEN NAPOLYON, İngiliz Adalarını Alamayınca...

İngiltereyi Zorlamak İçin Mısra Seferi Yapmıştı;
Fakat Bunu Bir Kervan Seyahati Sanarak...

Yazan:
Cemal Bardakçı

Eski Konya Valisi

Bu sebeple, İngilizleri ana vatanlarında mağlûp ve sulha icbar etmenin mümkün olamayacağına hükmedince hükümetin Mısra seferine karar vermesini temin yolunda bütün kudret ve kabiliyeti ni sarfetmeye başlamıştı. Bu hususta ve en büyük yardımcısı, hariciye nazırı (Taleyran) oldu. Napolyon'un dehasını ve bir gün Fransanın mukadderatına hüküm olacağını herkesten evvel keşfeden bu keskin zekâh diplomat talhîni onun talhine bağlamayı şahsî düşüncelerine ve menfaatlerine uygun görmüştü.

Taleyran paçaları sıvadı. Napolyon'un teklifinin Direktuar meclisince kabulü için bütün gayretini sarfa koyuldu. Bu meclise verdiği bir muhtıra Napolyon'un daha ileri giderek, âdetâ büyük bir kumandan tavrı takındı.

Daha ancak yirmi beş sene yaşayacak olan Osmanlı imparatorluğunun enkazından en iyi parçaları başkaları kapmadan ele geçirmek lüzumunu ileri sürüyor, tekmiil Arnavutluğa, Yunanistana, Makedonyaya, hattâ Akdeniz sahillerindeki vilâyetlere Mısra, Limni ve Girit adalarına yerleşmeyi teklif ediyordu. Bütün bu işlerin pek az masraf ve askerle başarılabileceğini ve Mısraı aldıktan sonra Süveyşden Hindistana sevkedilecek on beş bin kişilik bir kuvvetin orada (Tipu - Sahip) in askerlerle birleşmesi ve İngilizleri Hindistandan kovması kabil olacağını iddia ediyordu.

Hulâsa nihayet Mısra seferi yapıldı. Napolyon ehramlar muharebesini kazanarak oraya hakim oldu, fakat Fransız donanması (Abukir) de İngiliz donanması tarafından imha edilince çöl ile deniz arasında kapana kısılmış kaplan haline düştü. Askerlerinin üçte ikisi telef oldu. Bin bir belâ ve mihnetle karşılaştıktan sonra ordusunu bırakarak gizlice Fransaya kaçmak suretile tatlı canını kurtarabildi. Bonapart Fransada iktidarı ele geçiren bir gün (Taleyran) in bahsi geçen muhtırası okumuş, ve Mısra seferinin hesapsız zorluklarını ve çektiği zahmetleri hatırlayarak ve Taleyranın bu işi bu kadar kolay ve basit göstermesini şaşarak muhtıranın altına şu cümleyi yazmıştı:

«Buda, bu seferi bir ticaret kervanı seyahati sanmış!..»

Doktor Diyor ki:

ERGENLİKLER

Okuyucularımızdan pek çoğu, bane yazdıkları mektuplarda, ergenliklerden şikâyet ediyor, bunları tedavi ve izale etmenin caresini soruyorlar. Kıymetli okuyucularımız bu şikâyetlerinde hakları yok değildir. Çünkü ergenlikler, bilhassa, gençlere musallat olup en ziyade yüzde kırk olan aktif sivilceler olduğu için, çok can sıkıcıdır. Bir batıp bir çıkar, türlü türlü nevileri vardır. Bazıları cehalet yapar. Bazıları, çıkıp zail olduktan sonra, yerlerinde iz bırakır. Deriyi bozar, ufak delikler ve siyah noktalar yaparlar. Uzun sürerler. Tedaviye karşı muammit bir şekil alırlar. Velhâss insanı bıkırtır usanır, yukarıda da söyledikimiz gibi ergenliklere, çokça, genç yaşta, ki insanlarda rastlanır. Çünkü yaş ve bünyenin ergenliklerin husulunda büyük rolü vardır. Bütüğü çağında çoğalmaları, bunların vücudun iç ifrazı guddelerile alakalı olduklarını gösteren bir delildir. Kadınlarda âdetten kesilme zamanlarında birden bire çoğalmaları da buna isbat eder. Maamafih, mide, barsak hazımsızlıkları, gazlar ve hazım borusunda huzulsu gelip, karaciğer tarafından iyileşemediği takdirde, bazı uzvi maddeler de, içerdien fena bir tesir yapıp, deri üzerinde ergenlikler husulüne sebep olabilmektedir. (Bromure), (iodure) gibi ilaçları çok kullananlar da, bu ilaçların tesirile, ergenlikler olduğu görülmüştür. Ergenliklerin tedavisinde biraz perhize dikkat etmek lâzımdır: Hazım borusunda fermentasyon ve gaz yapabilecek hazmı güç yemekleri, sucuk, pastrı, çok biberli, baharlı gıdaları fazla yememeli, inkibaz olmalıdır.

Gündelik yemek listesinde, taze meyve ve yeşil sebzeler daha geniş bir yer vermek icap eder. Ağzdan balık yağı ve bira mayası kullanmak bazılarında iyi gelir. Sabah, akşam, yüzü kükürtlü bir sabunla yıkamak çok faydalı olur. Cerahat yapan ergenliklerde bu cerahati yapan mikropun aşısını tatbik etmek icap eder. Her türlü tedavilere karşı inatçılık gösteren bazı ergenliklerde ise, hekimin tavsiyesile, masaj ve elektrik tedavileri tatbik edilmelidir.

Dr. NURİ ERGENE

ŞEHİR TİYATRO SU TEŞİLLERİ

TEPEBAŞI TİYATROSUNDA
DRAM KİSMİ
BU AKŞAM
Saat 20,30 da
Ayak Takımı Arasında

FRANSIZ TİYATROSUNDA
KOMEDI KİSMİ
Bugün saat 14 te Çocuk Oyunu
Bu akşam saat 20,30 da
D A D I

OLMUŞ HİKÂYESLER

RAHAT YATAK

YAZAN:
M. Şevki YAZMAN

Cephe gerisindeki bu barakada modadan bahsedilmez ya, Mehmetler her gün kullandıkları dinamitten bahis açtılar. Laf dinamitten gelen kazalara intikal etti. Mehmetlerden birisi:

— Dinamiti lâğım deliğine yerleştirdim, harbi ile sıklıyordum, birden patlayınca harbi geri fırladı; orta parmağımı koparı; dedi ve akabinde elini kaldırarak kopan parmağını gösterdi.

Diger biri buna benzer bir hikâye ile parçalanmış omuz başını, üçüncüsü ise yarılan kalçasını gösterdi. Hikâyelerden sonra da vakit geldi. Lambayı söndürüp uyudular.

Dostum G. nin hiç te rahat bir uyku uyumadığını, uyuyamadığını tahmin edersiniz. Dedikim gibi cepheye yeni gelmiş ve pismemiş. Yukuda hep korkulu rüyalar gördü. Dinamitler patlıyor. Harbi fırıyor, orta parmağını, omuzunu kalçasını

götürüyor. Arada hemen uyanıyor, bunların rüya olduğunu anlayınca sevinliyordu. Nihayet sabaha doğru kaldı. Artık korkulu rüya görmüyor, tatlı bir uyku uyuyordu. Fakat sabahın alaca karandığında bu defa da altındaki sandıklarda takırdı başlamıştı. Bir Mehmet sandığın birisini bırakıp ötekini açıyor ve içlerinden bir şeyler alıyordu. Dostum G. memnuniyetlisizliğini belli etmek üzere homurdanarak bir yandan ötekine döndü. Mehmet onu teskin için özer di levordu:

— Siz rahatsızla bakın. Ben işe çideceğim de, sandıklardan biraz dinamitle fitil alıyorum. Amma siz sakın rahatsız olmayın, uyuyun!

Ertesi gün dostum G. karargâha döndüğü zaman yeni bir yaşına girmiş gibi bir hali vardı:

— Hayrolsun, sana ne oldu? Dedik.

— Dün akşam çok rahat bir yataktaydım. Dinamit ve fitil sandıklarım üstüne kurulmuştu. Sabah bunu keşfedince içime birdenbire bir rahatlık geldi. Artık ben de sizdenim.

GÜNDEM GÜNE

Radyomuzda İmtihan

Yazan: UÇ YILDIZ

H uysuzluğile meşhur bir arkadaş:

— Radyomuz sazend ve hanendelerini yeniliyormuş, dedi, eskiler için de bir tasfiye düşkünlüğü olmalı ki onları da yeni namzetlerle harman etmişler, üç gündünberi bir mütehasse heyet huzurunda cayıp sayı imtihan ediyorlarmış.

— Muvafık, dedim, devlet sade daktilo, telgraf memuru, zabıt kâtibî almak için imtihan açmaz ya...

— Bilmem.. bana bir tuhaf geldi de... Meselâ utcu koltuğuna çalgısını alıyor, titriye titriye imtihan odasına giriyor: «Buyrun bakalım diyorlar, bize nevadın bir taksim lütfedin.. sonra kürdilhicazkara geçerek biraz dolaşır, rastta karar kılarınız.. müddet altı buçuk dakika..»

Adamcağız titriye titriye udu nu akorda çalıyor ve yine titriye titriye başıyor mızrap sallamıya...

— Neden hep titremekten bahsediyorsun... Onlar yıllarca halk karşısında icrayı sanate alışımsı cesur ve piskin insanlardır.

— Öyle amma halk çalgıcıyı beğenmezse dilemez; yahut birisile konuşarak vakit geçirir. Bir parça çakır keyif iş kes su musibeti. Amma kafa şışirdin ha diye başır ve nihayet artistin kafasına yemiş süprüntüsü veya tabağı fırlatır.. buna mukabil neticeden memnun kalmıyan mümeyyizin zavallı adama yapabileceği fenalığı bir gözünün önüne getir. Sonra bu zavallı artistlerden en düşkünlünün bile kendine göre gururu, bir kaptısı vardır ki belki en güzel şeyi ve kudreti buradadır.

— O halde imtihana girmesin.. zorlayan var mı?

— Var elbette... Viran olası hanedeki evlâdu ayal... Mamafih öyle sanıyorum ki buna rağmen onların en iyileri yine bu imtihandan kaçacak ve müsabaka orta ve aşağı derecedeki artistler arasında cereyan edecektir. İmtihanın acaba nazari kısmı da var mı?

— Herhalde olacak..

— Bu takdirde utcu taksim imtihanını kazasız belâsız atlattıse ona nevanın, kürdilhicaz ve rastın tarihini, aralarındaki ince tefakırlarını, bu makamlar üzerine bestelenmiş en iyi eserleri ve sahiplerini soracaklar... Adamcağız şayet pratikte muvaffak olur da nazari kısımda kendinden daha fena ut çalan biri kadar cevap veremezse?..

— Orası imtihan heyetinin bileceği şey...

— Bir sual daha... İmtihana girebilmek için birçok maddelik bir şartname tanzim etmişler... Kaç yaşıda olduğuna, sıhhi durumuna vesaireye ait vesikalar istiyorlar... Artist için meselâ yaş haddi var mıdır?

— Elbette vardır.. meselâ sesi Karagözdeki Tiryakinin senesinin dönmüş bir ihtiyar, hanende diye mikrofon karşısına çıkarmı mı?

— Pekî bu ihtiyarlık kaçta başlar? Sonra artistin sıhhati hakkında vesika istiyorlar. Meselâ ney çalacak adamın göğsü ve kolları düzgün de şayet bacaklarından biri tahtadan ise, yahut tanburcunun kafasında bir ur, gözünde hastalık varsa almayacaklar mı? Merhum Nevres ne iyi vaktinde ölmüş..

— Neden?

— Böbrekleri ve barsakları bozuk olduğu için imtihana giremeyecekti de ondan.. sonra pek dikkat etmedim amma artistin hüsnü hal erbabından olduğuna, kimseye borcu bulunmadığına, üç aydan fazla yapıyatmadığına, içki kullanmadığına dair polis vesikası istiyorlarmı?

— ???!!!!

— Radyodaki tasfiye imtihanı sade müzikçiler için mi? Konferansçılar, temsilciler vesaire için imtihan yok mu?

— Mümkün...

— Ya işin artistik kısmını idare edenler için?

— Ona da belki sıra gelecektir...

— O halde en doğru sıra onlardan işe başlamak olmaz mıydı?

Hiddetle:

— Bana bak uzun ediyorsun, dedim ve artık cevap ver-

—

Yarın akşam **SARAY** Sinemasında
Sinemanın en sevimli JÖN Prömiyeri
TYRONE POWER'in
SONIA HENNIE — EDNA MAY OLIVER
ve Holivud şarkısı kralı RUDY VALLER ile beraber yarattıkları
KARLAR ALTINDA
namındaki son şaheserinin ilk izası şerefine
GALA SUARESİ
Bu muhteşem filmde görceğiniz yeni SWING BACK TO BACK almod dansı bütün Amerikada büyük bir ragbet görmektedir. Göz kamaştırıcı dekorlar... Cazip ve alakabaz mevzu... Güzel kadımlar... ve fevkalade eğlenceler filmidir. Yarın akşam için yerlerin evelden alınması rica olunur.

Nes'in bir ihtiyar, zevkin bir saadet olduğunu unutmayınız.
Amerikanın çok sevimli iki yıldızı:
JOAN BLONDELL-MELVIN DOUGLAS
Esardan heyecan... Nes'eden hayat... Kudretten azamet alan çok güzel bir film yaratılır:
Fransızca
KADIN PARMAĞI
Yarın akşam
LÂLE sinemasında
En büyük bir zevk fırtınası, en güzel bir nes'e haftası yaratacaktır.

Sinemacılık âleminde hiçbir filme nasip olmiyan bir muvaffakiyet
BALALAYKA
MELEK SINEMASINDA
3 ÜNCÜ HAFTASINA BAŞLIYOR
LOCA VE KOLTUKLARINI DAİMA EVLEDEN ALDIRINIZ

Sinemacılık âleminde hiçbir filme nasip olmiyan bir muvaffakiyet
BALALAYKA
MELEK SINEMASINDA
3 ÜNCÜ HAFTASINA BAŞLIYOR
LOCA VE KOLTUKLARINI DAİMA EVLEDEN ALDIRINIZ

BARBAROS'un Preveze zaferanını eski Venedikte vücutta getirdiği sarımsıtlar arasında geçen müthiş bir mevzu...
BARBAROS
DEVİRİNDE
VENEDİK
BÜYÜK TÜRKÇE SÖZLÜ tarihî filmi, MİŞEL ZEVAKO-nun EOEL KÖPRÜSÜ isimli romanından filme alınmıştır. Mehter musikisi, cenk türkileri, Gülbaklar...
Önümüzde
CUMA
Matinelerden itibaren
TAKSİM
SİNEMASINDA
Gösterilecektir.

